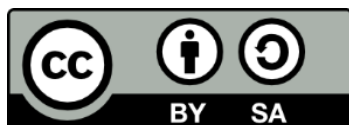

ΣΕΡΒΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ IV

Ενότητα 7: Η χρήση των πτώσεων στον σχηματισμό προτάσεων

Μπορόβας Γεώργιος

Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοποί ενότητας

Η λειτουργία των πτώσεων στον σχηματισμό του γραπτού και προφορικού λόγου της σύγχρονης Σερβικής γλώσσας

Περιεχόμενα ενότητας

- Η Ονομαστική και η λειτουργία της στο λόγο
- Η Κλιτική και η λειτουργία της στο λόγο
- Η Γενική και η λειτουργία της στο λόγο (1ο μέρος)

НОМИНАТИВ – Ονομαστική (1/3)

- Το ουσιαστικό στην ονομαστική έχει το ρόλο του γραμματικού υποκειμένου της πρότασης.
- Για το λόγο αυτό το ουσιαστικό στην ονομαστική δεν μπορεί να έχει το ρόλο αντικειμένου της πρότασης ούτε και άλλους ρόλους όπως αυτό συμβαίνει στην Αιτιατική και την Γενική.

НОМИНАТИВ – Ονομαστική (2/3)

• Οι λειτουργίες και έννοιες της ονομαστικής:

- Προσηγορική [κοινά ουσιαστικά ονόματα, που δηλώνουν όλα τα ομοειδή πρόσωπα, ζώα ή πράγματα (π.χ. άνθρωπος, πόλη) ή όσα ουσιαστικά δηλώνουν ενέργεια, κατάσταση, ιδιότητα, σε αντιδιαστολή προς τα κύρια ονόματα (π.χ. Περικλής, Αθήνα)]

1. N_{Nom} π.χ. Pera, Nada, sto, knjiga, dete, modest

2. Παρουσίασης σε δομές σύνταξης μαζί με την οργανική και το pod π.χ. To vino je poznato pod nazivom "Karlovačkirizling"

- Του Υποκειμένου [Το ουσιαστικό στην ονομαστική έχει το ρόλο του γραμματικού υποκειμένου της πρότασης]

Το βασικό μοντέλο της σύνταξης αυτής είναι Subj [NNom] + V

a. N_{Nom} + V π.χ. Nada čita knjigu (βασική λειτουργία υποκειμένου)

НОМИНАТИВ – Ονομαστική (3/3)

b. V + ΚΑΟ N_{Nom} [→ ΚΑΟ ШТО N_{Nom} + V].

Ονομαστική σε συνδυασμό με τη συγκριτική δομή και τον σύνδεσμο Kao π.χ. Izgleda ΚΑΟ manekenka

• Κατηγορία

Основни модел: N_{Nom} + Cop + Lex [← N_{Nom}]
N_{Nom} + V_{SemiCop} + Compl [← N_{Nom}]

Модел а) N_{Nom} + Cop + N_{Nom} / Adj_{Nom} · π.χ. Nada je profesor

Модел б) V + ΚΑΟ + N_{Nom} [→ ΚΑΟ ДА + Cop + N_{Nom}]. π.χ. zgledao je

ΚΑΟ akrobata na žici

ВОКАТИВ - Κλητική

- Στη σύγχρονη Σερβική γλώσσα η κλητική δεν παρουσιάζει κάποια συντακτική ή σημασιολογική χρήση

ΓΕΝΗΤΙΒ – Γενική (1/3)

- Η Γενική αποτελεί μία από τις κύριες πτώσεις, καθώς μπορεί να πάρει κύριες θέσεις στη σύνταξη μίας πρότασης αφού έχει τη δυνατότητα να σχετίζεται με την τοπική αλλά και με άλλες από τις περιφερειακές πτώσεις.
- Η γενική, ανάλογα με τη λειτουργία και τη σημασία, εμφανίζεται σε τέσσερις μορφές σύνταξης: (α) ως ελεύθερη πτώση, (β) ως πτώση που σχετιζόταν με την πρόταση, (γ) ως πτώση συνδεδεμένη υποχρεωτικά με κάτι καθοριστικό, (δ) ως μια πτώση που συνδέεται ταυτόχρονα την πρότασή και με κάτι καθοριστικό. Η γενική αποτελεί μία πτώση με δομικό χαρακτήρα καθώς έχει την ιδιότητα να αποτελεί σύνδεσμο ανάμεσα στις πτώσεις.

ΓΕΝΗΤΙΒ - Γενική (2/3)

- Υποκειμενική γενική. - Είναι η γενική σε διαφορετικές συντακτικές δομές (ουσιαστικό και ρήμα) ως συνάρτηση του σημασιολογικού υποκειμένου - παράγοντα / ψευδό-παράγοντα.

N/V + Ag / PseudoAg [N_{Gen}]

- a. N_{Dev} [$V_{tranz/intranz}$] + $0N_{Gen}$ π.χ. Pevanje Ptiča = Ptiča pevaju
- b. V_{Pas} +od + N_{Gen} π.χ. Bio je napušten od prijatelja = Prijatelji su ga napustili
- c. V_{Egzs} + $0N_{Gen}$ π.χ. Ima labova u Afriči = Labove postoj - žive u Afriči
- d. V_{Impers} + $0N_{Gen}$ Mn π.χ. Trebalo je vremena za to = Vreme je bilo potrebno za to
- e. V_{Med} + $0N_{Gen}$ π.χ. Boji se mraka = Njoj najvećki strah je rack
- f. V + od/preko/posrestvom + N_{Gen} π.χ. čuo sam od pere = pere mi je rekao ή saznao o tome preko televizije
- g. V + kod/u + N_{Gen} π.χ. Lek kod takvih bolesnika izaziva mučninu

ГЕНИТИВ – Γενική (3/3)

- Κατηγορηματική γενική

$N_{Nom} + C_{Op} + Lex[N_{Nom}]$

a. $C_{Op} + ODetN_{Gen}$ π.χ. vidim danas ste loše bolje

b. $C_{Op} + od + Det N_{DeAdjGen}$ π.χ. Taj document je bio od ključne važnosti u to vreme

c. $C_{Op} + Pseudo_{AgDat} do + N_{Gen}$ π.χ. nije mi (stalo) ni do čega

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

